

Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS)

MARTINA VUK, UNIV. DIPL. PRAV. - KSJS

JERNEJ ZUPANČIČ, UNIV. DIPL. PRAV. - SVIZ
PREDSTAVIL IN DELNO PRILAGODIL

Priprava novega zakona

- krovna pogajanja - pogajalska komisija = vladna stran + pogajalska skupina sindikatov javnega sektorja (Počivavšek) + pogajalska skupina Konfederacije sindikatov javnega sektorja (Štrukelj)
- delovna skupina (5+5+5)
- ožja pogajalska skupina (usklajevanje bistvenih elementov – usklajevanje lestvice; osnovna plača = minimalna plača; prehodno obdobje (tranše))
- **STEBRI – pogajanja o konkretnih uvrstitvah DM v PR po posameznih kolektivnih pogodbah dejavnosti/poklicev**

Plačna lestvica v JS

	„STARA“ PLAČNA LESTVICA (ZSPJS)	„NOVA“ PLAČNA LESTVICA (ZSTSPJS – priloga 1)
ŠTEVILO PR	66 (prvotno 65 PR)	67
1. PR	475,66 EUR Najnižja uvrstitev: 12. PR (732,25 eur)	1253,90 EUR (min.plača 2024) Najnižja uvrstitev: 1 PR (+ varovalka 15. člen)
RAZMERJE PR min PR max:	1 : 12,8 (1:10 ob začetku) 1:8,3 (1:4,8 glede na min.pl.)	1 : 7 (zaradi varovalke iz 15. čl. je manjše razmerje – 1:6,8)
RAZPON MED PR	4%	3%
USKLAJEVANJE	samo po dogovoru (3x)	avtomatsko

Usklajevanje vrednosti PR plačne lestvice

PREHODNO OBDOBJE (104. člen ZSTSPJS):

- 2025: ni uskladitve (minimalna plača +1,9% = 1277,72 eur)
- 2026: inflacija 2025 – 1,8% (uskladitev 1.4.2026)
- 2027: inflacija 2026 – 1,6% (uskladitev 1.4.2027)
- 2028: inflacija 2027 – 1% (uskladitev 1.4.2028)

SISTEMSKA USKLADITEV (7. člen ZSTSPJS):

- od 2029 dalje
- pogajanja od 1.2-1.4. vsako leto
- avtomatizem (če ni dogovora) – 80% inflacije preteklega leta
- datum uskladitve: 1.5. vsako leto

Minimalna plača = najnižja OSNOVNA plača

- prej: 12. – 26. PR = minimalna plača (ne osnovna); zdaj razporeditev DM od 1. (2.) do 11. PR
- vsi dodatki so obračunani od osnovne plače + napredovanja štejejo
- **pomemben dosežek:** nihče v JS ne sme imeti OSNOVNE plače nižje od vsakokratne minimalne plače (2025: 1277,72 eur)
- **15. člen ZSTSPJS (varovalka):** Če bi bil javni uslužbenec uvrščen v plačni razred, katerega vrednost je nižja od minimalne plače, se uvrsti v prvi plačni razred, katerega vrednost je enaka ali višja od minimalne plače.
- tako pridobljen PR ne šteje za napredovanje
- dodatno varovalo (glede na prejšnjo ureditev): obvezno usklajevanje vrednosti PR

Prevedba na novo plačno lestvico

PREVEDBA PR IZ STARE V NOVO PLAČNO LESTVICO ([priloga 4 ZSTSPJS](#))

PREVEDBA DELOVNIH MEST/JU V NOVE PLAČNE RAZREDE

- osnovne plače se povišajo vsem – odvisno od odprave plačnih nesorazmerij
- individualna prevedba – v najbližji najvišji PR (tudi če je več kot 10PR nad izhodiščem DM)
- **način prevedbe:** trenutni PR (z napredovanji) + št. PR povišanja (nesorazmerja) = PR po obstoječi lestvici + prevedba na novo lestvico glede na tabelo
- obvezna uporaba **aplikacije**, objavljene na spletni strani MJU (103. člen ZSTSPJS) <https://www.gov.si teme/placni-sistem-2/>

Prehodno obdobje (1.1.2025-1.1.2028)

Datum	Višina razlike
1. 1. 2025	100 eur ali 12% (+ celotna razlika do nove minimalne plače)
1. 10. 2025	100 eur ali 12%
1. 4. 2026	uskladitev (inflacija – 1,8%)
1. 6. 2026	70 eur ali 12%
1. 12. 2026	50 eur ali 15%
1. 4. 2027	uskladitev (inflacija – 1,6%)
1. 7. 2027	100 eur ali 15%
1. 1. 2028	Preostanek razlike

Plačne skupine in tarifni razredi

TARIFNI RAZREDI

- enako kot doslej* (I. – IX.)
- *višješolska izobrazba (prejšnja) po novem sodi v VII/1 TR (prej v VI TR)

PLAČNE SKUPINE IN PLAČNE PODSKUPINE

- enako kot doslej (A – K)
- **NOVO: J ni več samostojna PS (D4, D5 in D9)**

**D – Delovna mesta na področju vzgoje,
izobraževanja**

D1 – Visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci

D2 – Predavatelji višjih strokovnih šol, srednješolski in osnovnošolski učitelji in drugi strokovni delavci

D3 – Vzgojitelji in ostali strokovni delavci v vrtcih

D4 – specifična DM v VIZ

D5 – specifična DM v visokem šolstvu

D9 – strokovno-tehnični in admin. uslužbenci

Določitev osnovne plače JU

ZAPOSILITEV, PREMESTITEV NA DRUGO DM, NAPREDOVANJE

- Izhodiščni PR delovnega mesta oz. naziva
- Isti ali nižji TR – ohrani se vse PR
- Višji TR – ni prenosa (+1 PR, če bi bil uvrščen v nižji PR kot ga je že dosegel)
- Napredovanje v višji naziv – prenos že doseženih napredovanj do največ +3 PR v novem nazivu (enako kot doslej)
- Ponovna zaposlitev v JS – ne glede na dolžino prekinitve, se napredovanja upoštevajo (izkazati jih mora JU)
- *pomembno ob prehodu na nov plačni sistem: tudi pri zaposlitvi pri drugem delodajalcu v JS (ista PPS ali sorodno DM) se ohrani število vseh doseženih PR – tudi če presegajo PR max delovnega mesta

NOVOSTI:

- Spregled izobrazbe (10. + 105. člen ZSTSPJS)
- Možnost določitve višjega PR: +5 oz. +10 PR (22. člen ZSTSPJS)

Možnost določitve višjega PR (22. člen)

BREZ SOGLASJA

(1) Javnega uslužbenca se lahko **ob zaposlitvi v javnem sektorju** uvrsti v plačni razred, ki je za **največ deset plačnih razredov višji** od izhodiščnega plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, če:

- ima najmanj **toliko let delovne dobe na primerljivih delovnih mestih**, kot bi jih v skladu s tretjim odstavkom 26. člena tega zakona **potreboval za napredovanja** za toliko plačnih razredov, za kolikor plačnih razredov se ga višje uvršča na podlagi tega odstavka,
- ima **posebna znanja, kompetence, ki so potrebne za uspešno opravljanje dela** na tem delovnem mestu in niso pogoj za zasedbo delovnega mesta ali če za to obstajajo **drugi utemeljeni razlogi** in
- so v letnem finančnem načrtu **zagotovljena finančna sredstva** v okviru stroškov dela.

* možnost tudi za JU, ki je že zaposlen v javnem sektorju (nova zaposlitev pri istem ali drugem delodajalcu – na podlagi razpisa)

Možnost določitve višjega PR (22. člen)

S SOGLASJEM

- **do 5 PR** (posebna znanja kompetence ali drugi utemeljeni razlogi + zagotovljena finančna sredstva)
- **od 6 do 10 PR** – dodaten pogoj (ima najmanj 1/3 let delovne dobe na primerljivih DM, kot bi jih potreboval za redno napredovanje v ta PR)
- OMEJITEV (kvota): največ 10% vseh zaposlenih in hkrati največ 10% po posamezni plačni podskupini; od tega največ 30% novo-zaposlenih
- maximum: končni PR delovnega mesta/naziva
- tako pridobljeni PR **NE štejejo za napredovanje**; prenesejo se samo na sorodno DM v istem ali nižjem TR pri ISTEM delodajalcu
- Soglasje podaja ustanovitelj in financer, pri zaposlenih v Uni. oz. njenih članicah - upravni odbor uni.

Spregled izobrazbe (10. člen ZSTSPJS)

POGOJI:

- izobrazba ni določena z zakonom ali ne gre za reguliran poklic
- nihče od prijavljenih na prosto DM za NDČ ne izpolnjuje pogoja izobrazbe
- s prijavljenim z izobrazbo za 1 raven nižji TR se sklene PoZ za DČ 1 leto
- DM do vključno VI. TR
- po ponovni prijavi, lahko sklene za NDČ, če nihče od prijavljenih ne izpolnjuje pogojev ali ne sklene PoZ
- IZJEMA: področje zagotavljanja upravljanja in varnosti informacijsko-komunikacijskih sistemov (DM do vključno VII/2. TR, JU najmanj V. TR + poskusno delo 6 mesecev)

Spregled izobrazbe (105. člen ZSTSPJS)

POGOJI (za že zaposlene JU):

- JU daljši čas zaposleni pri delodajalcih v JS na DM v višjem TR
- izobrazba za DM ni določena z zakonom oz. ne gre za reguliran poklic
- DM v VI. ali VII/1. TR: dve ravni nižji TR + najmanj 15 let zaposlen v JS ali ena raven nižji TR + najmanj 10 let zaposlen v JS (istovrstna dela + ustrezna znanja in kompetence)
- DM v V. ali nižjem TR: dve ravni nižji TR + najmanj 10 let zaposlen v JS (istovrstna dela + ustrezna znanja, kompetence)
- v leta zaposlitve v JS šteje tudi doba opravljanja dela po drugih pogodbah, če je šlo za elemente delovnega razmerja
- ***POMEMBNO**: ni več odštevanja -1/-2PR po 14. členu ZSPJS

Napredovanje

Ukinitev ocenjevanja! Pogoj le obdobje za napredovanje (prej napred. Obdobje)

Uvaja se avtomatsko napredovanje za 1 plačni razred:

Napredovanje in obdobje	DM brez naziva	DM z nazivi
1. – 3. PR – <u>2 leti</u>	2 + 2 leti (1. in 2. PR)	2 + 2 + 2 leti
	1 leto (3. PR)	
4. – 7. PR – <u>3 leta</u>	3 leta (4. PR)	3 + 3 + 3 +3 leta (vmes tudi napredovanja v višji naziv)
	1,5 leta (5. PR)	
	3 + 3 leta (6. in 7. PR)	
8. PR naprej <u>4 leta</u>	4 + 4 + 4 leta (8., 9., 10. 11.,...)	4 leta za vsak PR (napr. na DM lahko več kot 10)

Polovično napr. obdobje ob napredovanju v 3. in 5. PR - le na DM brez naziva!

Napredovanje

Obdobje za napredovanje opredeljeno podobno kot prej.

- Se ne prekine ob prekinitvi zaposlitve v JS do 90 dni.
- DM opravlja v nazivih -> se obdobje določi glede na izhodiščni PR DM!

Pospešeno napredovanje: za 2 PR ob rezultatih dela bistveno nad pričakovanji (kvota: **10%** JU pri posameznem uporabniku proračuna) – kriteriji (28. člen)

Zadržano napredovanje: podaljšanje napreovalnega obdobja za 1 leto – delo opravlja bistveno pod pričakovanji (kvota **5%** in **možnost ugovora**) – kriteriji (28. člen), ne več kot 1X v posam. časovnem obdobju za napred.

KDAJ: 1.6. ali 1. 12. (2x letno) – odvisno, kdaj izpolni napreovalno obdobje; ugotavlja delodajalec (brez vloge).

Napredovanje – prehod v nov PS

- Preteklo **napredovalno obdobje** se z uveljavitveno ZSTSPJS **ne prekine!**
- Če JU ni napredoval 1. 12. 2024, 2025 napreduje po novih pravilih. Datum napredovanja odvisen od tega, za katero napredovanje gre in doseženega obdobja za napredovanje!

Npr. JU 1.12.2024 ni napredoval, saj ni imel 3 leta napredovalnega obdobja, ampak 2 leti (in 2 letni oceni 5).

- napredovanje v 2. PR nad izhodiščnim PR DM, napreduje 1. 6. 2025
- napredovanje v 4. PR nad izhodiščnim PR DM, napreduje 1. 12. 2025
- napredovanje v 8. PR nad izhodiščnim PR DM, napreduje 1. 12. 2026

Napredovanje – poprava omejitve prenosa zaradi t.i. stropa pred 1. 4. 2023

- ZSPJS do 1.4.2023 določal max. 57. PR za JU, ki niso funkc. in poslov. organi
- Če se je JU z veliko napredovanju zaposlil na drugem DM z visokim začetnim PR, zaradi t.i. stropa morebiti ni mogel prenesti vseh napredovanj. Npr. KPRD:

H019006	VIŠJI ZNANSTVENI SODELAVEC	IX	49	57
H019007	ZNANSTVENI SODELAVEC	IX	46	56
H019008	ZNANSTVENI SVETNIK	IX	53	57

- Novela ZSPJS-AA (okt 2022) ukinr max. 57. PR, uporablja s 1.4.2023. Ni uredila preteklih primerov omejenega prenosa ob zaposlitvi na taka DM.
- To uredil ZSTSPJS v prehodnih določbah (113. člen). Po prevedbi se določi nov PR tako, da se jim upoštevajo vsi PD napredovanj, ki so jih dosegli na prejšnjem DM (pred prezaposlitvijo na novem DM do 1. 4. 2023). Pravica do višje plače od 1. jan. 2025.
- Ne more preseči max. PR DM oz. najvišjega PR iz lestvice (66.PR)

Delovna uspešnost

NOVA UREDITEV (od 1. 1. 2026 dalje)

- **združitev** redne DU in DU iz naslova povečanega obsega dela v enotno DU
- **masa sredstev**: 3% mase osnovnih plač + prihranki (odsotnosti in nezasedena DM) + projekti (posebni vladni projekti in ostali projekti)
- *možen dodaten vir (2. ost. 31. čl.): če tako določa poseben zakon (VIZ posebej omenjen)
- **omejitev na JU**: 30% osnovne plače mesečno (do 50%, če sodeluje tudi pri posebnem vladnem projektu)
- skupni kriteriji v zakonu (30. člen – prednost ima nadomeščanje) + podrobnejši v KPVIZ (določiti jih je potrebno do konca 2025)
- **obvestilo**, objavljeno znotraj uporabnika proračuna oz. organizacijske enote

Delovna uspešnost

Veljavna ureditev (vse po starem) – do konca 2025:

- masa sredstev 2% za redno DU (do konca leta 2027)
- povečan obseg dela – določen vir (nadomeščanja, projekti, nezasedena DM)
- omejitev na JU: 20% + 30%

DU iz naslova tržne dejavnosti:

- 30 – 50% celotnega presežka prihodkov nad odhodki iz tržne dejavnosti
- največ 6-kratnik vrednosti PR JU na leto
- obseg sredstev (mnenje reprezentativnih sindikatov) in kriterije (dogovor s sindikati) določi predstojnik
- objava obvestila

Dodatki

Določeni so **v zakonu** in podrobneje opredeljeni v **KPJS** oziroma v uredbi (položajni dodatek). Praviloma se vanje ni posegalo.

Le nekaj novosti, npr.:

- Dodatek za neposredno delo s tujci* v nastanitvenih centrih (10% urne postavke - 19. člen KPJS)
- „super nadure“ – ko JU v skladu z zakonom v letu opravi več kot 170 nadur, znaša dodatek za 171. in vse nadaljnje ure 45%
- Nekoliko spremenjena opredelitev izmenskega dela (20. člen KPJS)
- Delo po posebnem razporedu (22. člen KPJS) - dodatek za delo po posebnem razporedu se šteje tudi začasna prerazporeditev delovnega časa, o kateri delodajalec javnega uslužbenca obvesti manj kot 48 ur vnaprej.
- Dodatek za mentorstvo.

Za zaključek:

<https://www.gov.si teme/placni-sistem-2/>

Delovna skupina za spremljanje izvajanja novega plačnega sistema

Jernej.zupancic@sviz.si